

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 83. An & qualiter committatur simonia in doctione & promotione
ad doctoratum & magisterium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

juris poenas, cum concedere vel declarare non possint, non esse Simoniam, si monasteria opulenta exigant quid temporale ab ingredientibus, cum id, uti asserit, sit Simonia Juris Divini. Ac denique, si opponas, Monasteria opulenta exigere posse temporalia à de novo ingredientibus, non tantum, ut aucto hac ratione Religiosorum numero augeatur cultus divinus, sed & ut acquisita augeant & conservent, ne uti ingredientium dotibus acquisita & auctae divitiarum, iis cessantibus paulatim redigantur iterum ad paupertatem. Ad id, inquam, vix aliud respondet, quam non esse facienda mala, ut eveniant bona. Verum hoc ipsum exigi quid temporale à Monasterio pro sustentatione de novo recepta, num malum sit stante consuetudine, est in Quaestione. Quod quia plures negant, etiam docent contrarium: Nimirum non esse Simoniacum, Monasterium sive virorum, sive mulierum dives exigere quid temporale ab ingressuris, Sylv. l. c. g. 15. Sotus l. 9. g. 6. a. 2. Valent. l. c. d. 6. g. 17. p. 2. Arag. g. 100. a. 3. V. si quid. apud Castrop. l. c. n. 4. quos sequuntur Pirh. h. i. n. 59. Wiestn. h. i. n. 48. eo quod licet id vetuerint SS. Canones, passim tamen invaluerit, & toleretur consuetudo, quae praecipue in Monasteriis Monialium etiam divitibus nemo recipitur, nisi sufficientem ad sui sustentationem afferat dotem, aut alia ratione sit monasterio proficua. Supponunt enim hi AA. id nunquam fuisse prohibitum de Jure divino, sed solum Ecclesiastico, contra quod legitime praescribi potuit, atque talem consuetudinem dampnari non posse ut corruptelam, vel irrationabilem, cum temporale non exigatur pro spirituali tanquam ejus pretium, sed tantum requiratur tanquam conditio, ut dotem pro necessaria sustentatione afferat recipiendus, ne monasterium accessu novarum personarum gravetur, signanter adstruit cum Less. cit. c. 35. n. 69. Suar. cit. 14. n. 18. Laym. cit. c. ult. §. 4. n. 39. Pirh. l. c. Ideoque hanc consuetudinem tacito consensu Praelatorum Ecclesiae scientium & tolerantium illam approbatam esse. Quamvis recte addat abusus illos, qui sunt circa apparatus & sumptus conviviorum in susceptione & professione regularium, aliaque dona, quae cum exactione seu pacto expresse vel tacito quasi extorquentur, talemque consuetudinem tanquam corruptelam reprobant in cit. extravag. ut notat Navar. in tract. de reddit. Eccles. g. 1. monito 62. n. 3.

Quaest. 82. Qualiter in concessione sepulturae committatur, vel non committatur Simonia?

Resp. Hanc quaestionem à me fuisse & accurate tractatam videre licet in foro Beneficiali p. 2. g. 104. Videri quoque potest Castrop. ir. 17. d. 3. p. 8. n. 4.

Quaest. 83. An & qualiter committatur Simonia in Doctrina & Promotione ad Doctoratum & Magisterium?

1. Resp. Primo: Pro Officio Doctrinae ipsoque actu docendi scientias profanas, quales sunt Jurisprudencia, Philosophia, Mathematica, Rhetorica, &c. exigi & recipi posse pecuniam, aliave temporalia tanquam pretium, extra controversiam est, ut patet, cum ipsae scientiae adeoque & doctio & officium docendi sint quid mere profanum. Proinde Quaestio solum spectat doctrinam Theologiae & eorum quae ad illam reducuntur. Hinc

2. Resp. Secundò: Neque Simonia est recipere

pecuniam pro officio docendi & interpretandi sacram Scripturam, saltem seclusa interpretatione, quae fit instinctu Spiritus Sancti. Gloss. in c. vendentes caus. 1. g. 2. & in c. qui studet. caus. 1. g. 1. V. Sanitatis, & in c. quibusdam 37. dist. V. Magistri. Adrian. quodlib. 9. a. 1. in fin. Soto de just. l. 2. g. 5. a. 1. & g. 6. a. 2. ad 2. Less. l. 2. c. 35. du. 13. n. 80. Tolet. in Summal. §. c. 88. n. 3. & 4. Suar. l. 4. de Simon. c. 7. n. 7. qui dicit communem & in scholis receptam. Eandem tanquam probabiliorē tenet Castrop. ir. 17. d. 3. p. 10. n. 2. addita ratione: quod hoc munus per se non ordinetur ad salutem animae, sed potius ad illustrandum intellectum in hac doctrina, non secus ac aliae scientiae naturales. Idem est de munere docendi Theologiam, ut vocant, scholasticam; quia est, quod conclusiones talis Theologiae procedant à principiis revelatis & fide divina creditis, fides tamen divina per accidens se habet ad hoc munus docendi, cum qui de tali principio dubitaret voluntarie, eodem modo docere eam posset, quo habens fidem Divinam, ita Castrop. l. c. Unde jam pro licentia docendi hanc Scientiam, seu pro habenda cathedra dare pecuniam, seu cathedram emere non esse Simoniacum, docent Innoc. & Abb. in c. 2. de Magistris. Tabien. V. Magister. n. 10. Suar. l. c. c. 18. n. 14. Less. l. c. n. 83. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 3. Sed neque id prohibetur c. 2. de Magistris, tanquam Simoniacum, sed solum ut simpliciter illicitum, quin & huic prohibitioni communi consuetudine derogatum, dum passim in universitatibus sunt fundationes, & dantur annua stipendia pecuniaria.

3. Resp. Tertio: Neque est Simoniacum, vendere gradum Magisterii & Doctoratus in Theol. Suar. l. c. n. 16. Less. l. c. n. 83. Castrop. l. c. n. 4. & alii ab eo citati, eo quod ejusmodi gradus sint solum quaedam approbationes publicae de sufficiente scientia ad docendum & consulendum, cum aliquibus privilegiis, facultatibus, commoditatibus & honoribus omnino temporalibus. Sed neque his obstat, ut cit. AA. quod institutio & collatio hujusmodi graduum sit à Pontifice; cum etiam Pontifex possit aliqua instituire ad splendorem rerum spiritualium, quae non eo ipso sint materia Simoniae, nisi specialiter eorum venditio prohibeatur in ruitu religionis, quod non sit in dictis gradibus. Neque quod insigniti istis gradibus, ratione cathedrae aut beneficii, quod obtinent, aliave via obligentur ad docendum, si exigant pro doctioe pretium pecuniarium; cum ea obligatio nihil spiritualis ei superaddat, si id de se non habeat. Suar. l. c. n. 17. Aragon. g. 100. a. 3. vers. in eadem.

4. Resp. Quartò: Theologum dare & exigere pro resolutione casuum conscientiae pretium, non est Simoniacum, non secus ac Simoniacum non est, Canonistas pro hujusmodi responsis & consiliis exigere pretium. D. Thom. cit. g. 100. a. 3. ad 3. Navar. c. 13. n. 200. Suar. l. c. c. 18. n. 19. & 20. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 5. contra Less. l. c. du. 13. n. 78. & 79. ex ea ratione, quod talis instructio sit naturali labore humano acquisita, & de se ordinetur solum ad illustrandum intellectum, tollendamque ignorantiam secundum dicta paulo supra. His non obstante, quod interrogans suas interrogationes acceptaque responsa referat ad pacandam conscientiam aliisque fines supernaturales, cum illius intentio non mutet actionem, quae per se ad id non ordinatur.

5. Resp. Quintò: Pro tradita doctrina Christiana recipere pretium non esse Simoniacum, tanquam

quam probabilius tenet Castrop. num. 6. cum Ugol. tab. 1. c. 10. §. 3. n. 3. & Suar. cit. c. 18. in fine. Si doceatur Christianus solum ad iuvandam memoriam & exercendam illam. Esse verò Simoniacum, si tradatur ad confirmandum illum in fide, & operandum juxta illam, eò quod introductio talis, utpote ad finem supernaturalem ordinata, sit opus supernaturale; idque à fortiore, si sit instructio infidelis, ut ad fidem convertatur, & maxime facta in baptismo, cum sit Ministerium Ecclesiasticum. Tradunt præter cit. AA. Less. l. c. & Soto l. c. q. 7. a. 1. in fine. Idemque dicendum de concione habita ad infideles convertendos, fideles in fide conservandos, incitandosque ad operandum juxta illam. Idque quia est maxime spiritualis, tam ex parte finis, quam ex parte principii, cum concionatores sint ministri Dei & loco illius subrogati. D. Thom. l. 2. a. 3. ad 2. & ibi Cajet. Angel. V. Simonia num. 9. Holt. in summa l. 6. tit. 5. Less. num. 79. Suar. cit. c. 18. n. 2. Castrop. l. cit. n. 7. Plura de his ad tit. 5.

Quæst. 84. Donationes gratuita, an & qualiter sint materia Simonie?

1. Resp. Primò: Donationem rei temporalis etiam gratuitam seu absque omni pacto & obligatione pro consequenda re spirituali prohiberi posse ab Ecclesia ob reverentiam rerum Spiritualium, ne commutari videantur cum temporalibus, extra controversiam est: Et ita expressè Cardenas in crisi super 46. propositiones damnatas ab Innoc. XI. differt. 27. cujus rationem fide apud me in foro benef. n. 3. 4. 7. 46. Atque ita, si talis donatio fiat stante prohibitione, peccari contra religionem, adeoque Simoniacum, tenent Suar. tom. 1. de relig. l. 4. de Simon. c. 40. a. n. 1. apud Castrop. l. c. p. 5. n. 1. Carden. l. c. n. 74. Quæ in contrarium opponi possunt, vide diluta à me l. c. n. 3. §. 4. Castrop. tamen num. 6. inquit se nullam donationem talem gratuitam intuitu religionis prohibitam aut ut Simoniam damnatam invenire (de quo vide me l. c. n. 5.) uti nec onerosam, quæ emptio & venditio non sit extra materiam beneficalem; & in foro conscientiarum, & in foro externo, quomodocumque donatio fiat cum onere dandi spirituale, nisi ab Ecclesia sit approbata, præsumatur fieri pro spirituali in commutationem illius, & ut Simoniacam puniri. Porro ex quibus in dubio, utrum donatio sit merè gratuita, an verò per modum pretii aut compensationis colligatur, v. apud me l. c. n. 6. Ad illud etiam, quod præcipue in contrarium affertur ex Titid. Sess. 21. c. 1. de reformatione; ubi ait: *Quoniam ab Ecclesiastico ordine omnis avaritia suspicio abesse debet, nihil pro collatione quorumcumque ordinum, etiam clericalis consuevit, nec pro litteris dimissorias, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia qualicumque de causa etiam sponte oblatum, Episcopi aut alii collatores & eorum ministri quovis pretexto accipiant;* ad illud, inquam, dicit cum Suar. tom. 5. in 3. part. d. 31. n. 23. in fine. & Less. l. c. du. 30. n. 61. in fine, ex mente Concilii non committi Simoniam per talis donationes etiam de

Jure Ecclesiastico, cum solum prohibeat tanquam affectum avaritiæ, ut patet ex principio hujus decreti. Et licet postea addat Concilium, contrarias consuetudines favere Simoniacæ pravitati, non esse satis, ut sit Simonia. Ad hæc decretum hoc non intelligendum de iis, qui obtento jam ordine aliquid dant spontaneè, aut quasi coactè, ut obtinere possint litteras dimissorias, quia talis datio non procedit ex ambientis petitione; sed de danribus spontaneè ante Ordinum susceptionem, deque illis, qui postmodum ex obligatione antecedente donant, tradit Castrop. l. c. n. 2. citans pro hoc Less. l. c. n. 62. Salzedo in pract. crim. c. 27. & alios. Idemque esse, si quid coactè det pro admissione ad professionem, quia videtur esse quædam redemptio vexæ, ut Rebuff. tit. quot modis benef. acquir. n. 13. Garc. de benef. p. 8. c. 1. a. n. 93. quibus favere dicit Suar. de relig. tom. 1. l. 4. c. 48. q. 11. Ac denique cum eod. Less. tenet accipientes excusari posse consuetudine, quæ, etsi corruptela videatur ob speciem mali, talis tamen non sit, quamdiu non exigitur temporale in commutationem spiritualis. Et licet talia statuta & consuetudines etiam immemorales eo tempore existentes abolerent, non tamen irritaverit denuo nascituras, ubi tempus requisitum ad consuetudinem contra legem canonicam compleverint.

2. Resp. Secundò: Simoniacum est dare temporale pro spirituali tanquam gratuitam compensationem illius, ut constat ex damnata ab Innoc. XI. hac propos. *dare temporale pro spirituali non est Simonia, quando temporale sit solum gratuita compensatio.* Hanc Quæst. à me ex professo tractatam v. in foro benef. p. 3. q. 745. Ubi etiam, qualiter talis donatio compensativa distinguatur à donatione simpliciter gratuita. Item an committatur Simonia per communem illum modum & praxin, quæ sollicitantes & rogantes pro re aliqua spirituali uti solent dicendo: dignetur esse memor mei, vel, quæso, conferat aut procuret mihi hoc beneficium, exhibebo me gratum; non ero ingratus; promitto me futurum gratum; confide in me; sum vir honestus.

Quæst. 85. An & qualiter circa jus percipiendi decimas Ecclesiasticas committatur, aut non committatur Simonia?

Resp. Jus decimarum Ecclesiasticarum propriè & formaliter & secundum primariam institutionem sumptum, quatenus nimirum in titulo spirituali fundatum vendi aut permutari nequit sine Simonia, Laym. Theol. mor. l. 4. Tr. 6. c. 6. num. 2. juxta communem, arg. c. ult. de rer. permut. Secus est de eo materialiter sumpto pro sola utilitate fructuum percipiendorum præcisa à spirituali jure, quod vendi, locari, aliterve permutari, etiam laicis prohibitum non est, utpote quod ut tale temporale, & æstimationem recipit, quod qualiter fiat, vide apud me in foro beneficiis p. 1. q. 474. Sc. & pluribus qq. sequent.